

Dziennik Białostocki

Redakcja: Rynek Kościuszki 1, tel. 63. ♦♦ BIAŁYSTOK ♦♦ Administracja: Legjonowa 1, tel. 11. Konto P.K.O. 64.106

P. minister Zaleski powrócił z Genewy do Warszawy
WARSZAWA, 13.3.
Dzisiaj zrana o godz. 9 m. 25 powrócił z Genewy p. minister Zaleski wraz z małżonką i towarzyszącymi mu urzędnikami centrali M.S.Z.
Na dworcu powitał p. ministrów Zaleskiego: p. wiceminister Wysoki, dyr. protokołu dyplomatycznego p. Romer, p. min. Łukasiewicza, naczelnik Holówki i inni wyżsi urzędnicy M.S.Z.

Poseł na Sejm pod zarzutem szantażu

Rewelacyjne oskarżenie p. Towarnickiego na komisji przemysłowej

WARSZAWA, 13.3.
Na sejmowej komisji przemysłowej - handlowej padły wczoraj rewelacyjne zarzuty szantażu, skierowane przeciw jednemu z posłów sejmowych.
Komisja rozważyła od kilku posiedzeń rządowy projekt ustawy, mającej upoważnić ministra przemysłu i handlu do

z kategorii odmowa.
P. Langer zgodził się na rolę świadka, zasiadł w drugim pokoju za kotarą i czekał na ową rozmowę.
O godz. 9 m. 30 rano zjawili się p. Towarnicki w mieszkaniu sen. Miklaszewskiego, który, jak opowiada p. Langer, przyjął przybyłą ozięble.
P. Towarnicki zaczął, że ma akcje „Gazów Wschodnich” chce, aby je „Amstelbank” wzięły do sprzedazy i dlatego żąda o tysiący dolarów. Sen. Miklaszewski wybrał się, tłumacząc, że jako doradca „Amstelbanku” nie może tego dokonać. Wtedy p. Towarnicki wyraził, opowiada dalej p. Langer, że groziła:

z kategorii odmowa.
P. Langer zgodził się na rolę świadka, zasiadł w drugim pokoju za kotarą i czekał na ową rozmowę.
O godz. 9 m. 30 rano zjawili się p. Towarnicki w mieszkaniu sen. Miklaszewskiego, który, jak opowiada p. Langer, przyjął przybyłą ozięble.
P. Towarnicki zaczął, że ma akcje „Gazów Wschodnich” chce, aby je „Amstelbank” wzięły do sprzedazy i dlatego żąda o tysiący dolarów. Sen. Miklaszewski wybrał się, tłumacząc, że jako doradca „Amstelbanku” nie może tego dokonać. Wtedy p. Towarnicki wyraził, opowiada dalej p. Langer, że groziła:

przyjaciela p. Legranda w Brukseli.
„Ow przyjaciel kupował akcje po 20 dolarów, teraz stoja one na giełdzie po 2 dolary, więc skoro rząd chce za nie placić po 5 dolarów, dlaczego — pyta p. Towarnicki — nie wyróżnia owemu przyjacielowi różnicy? Dlaczego? Przecież to drobnotka.
1.500 akcji po 3 dolary, łącznie razem 4.500 dolarów.
Na ten incydent zakończył się na komisji, ale będzie niezawodnie kontynuowany w pełnej izbie.
Niezależnie od tego komisja 14 przeciw 8 głosem przyjęła rządowy projekt, upoważniający „Polskich” do zakupu terenów naftowych we Wschodniej Małopolsce.

„Tczew” już płaty dzień błąka się w Łódzkiej uwięzi p. Bałtyku

Gwałtowny szturm lodów na wysie Lyde

KILONJA, 13.3. — Tel. wł. — Również i dziś znowu w gwałtowny, ulewny wiatracie akcje wywiadowni samolotów, nie można było ustalić pozycji „Tczew” błąkał się po Bałtyku w swej lodowej uwięzi już piąty dzień.
Jak już donosiliśmy po raz ostatni zaobserwowano „Tczew” w pewnym odległości od Kilsnora, wysuniętego na południe cypla duńskiej wyspy Langeland. Możliwe jest, że okret wraz z krad, w której tkwił, uniesiony został przez prąd morski, przepływający Belt Fehmarn. W takim razie „Tczew” znajdował się w zatoce meklemburskiej na wysokości przylądka Ojedder.
Panujące tu słabe i zmienne wiatry zmieniały niebezpieczeństwo wzrastającym się statkom — natomiast mgła, zawieszona od trzech dni

WARSZAWA, 13.3.
Na sejmowej komisji przemysłowej - handlowej padły wczoraj rewelacyjne zarzuty szantażu, skierowane przeciw jednemu z posłów sejmowych.
Komisja rozważyła od kilku posiedzeń rządowy projekt ustawy, mającej upoważnić ministra przemysłu i handlu do
zakupna terenów naftowych
w Małopolsce, należących do kapitału zagranicznego dla państwowej rafinerii nafty Polmin. Na skutek pewnych wątpliwości, czy obiekt poręcza należąca rentowność, komisja zażądała ekspertyzy od profesora geologii na Uniwersytecie Jagiellońskim dr. Nowaka i w nader gruntownej dyskusji analizowała problem transakcji.
W trakcie tej dyskusji zabrał wczoraj głos posł. Langer z „Wyzwolenia” i oznajmił, że na ile zmierzony transakcji doszło do zjawisk niepokojących, które wymagają wyjaśnienia.
Wczoraj rano p. Langer otrzymał od sen. Miklaszewskiego (Str. Chl.) telefoniczne zaproszenie, aby go natychmiast odwiedził w jego mieszkaniu w ważnej sprawie politycznej. P. Miklaszewski jest dyrektorem Banku Dyskontowego i doradcą prawnym „Amstelbanku” w Amsterdamie, który rokuje ze skarbem państwa o sprzedaż 4 proc. akcji koncernu terenów naftowych.
Za przybyciem do sen. Miklaszewskiego p. Langer dowiedział się, że jeden z posłów sejmowych zażądał od p. Miklaszewskiego 6 tysięcy dolarów, z tem, że „wówczas nie będzie stał w przeszkodzie na komisji i sprawa zostanie uchwalona pomyślnie”. P. Miklaszewski uznał w tem zwykły szantaż, ale dla ustalenia tej okoliczności wcielił w układy, ofiarował 3 tysiące dolarów i prosił p. Langer, aby jako świadek posłuchał rozmowy, jaka na ten temat za chwilę odbędzie się z owym posłem.
Posłem, który uczynił sen. Miklaszewskiemu wyżej wspomnianą propozycję, jest p. Henryk Towarnicki, przemysłowiec z Łwowa, dawniej członek Stronnictwa Chłopskiego, od kilku miesięcy tak zw. dziłki. Dodać trzeba, że kilka miesięcy temu p. Towarnicki zabiegał o przyjęcie do klubu B. B., lecz spotkał się

Dalszy krok do nieszczęśliwości Wielka fabryka związków azotowych w Wyrach uruchomiona

KATOWICE, 13.3. Nowa fabryka związków azotowych w Wyrach w powiecie pszczyńskim jest już uruchomiona.
Fabryka należy do sp. akc. „Osław”. Ma ona w r. b. wyprodukować 18.000 ton związków azotowych.
Koszt uruchomienia fabryki

wynosi 6 milionów franków szwajcarskich.
Jednocześnie rozszerzone zakłady elektryczne w Łaziskach Górnych kosztem 15 milionów franków szwajcarskich dla dostarczenia nowej fabryce sily po podowej i niezależnienia jej od pobierania prądu ze Śląska niemieckiego.

Monety państwa papieskiego jako oamiatka dla państw

RZYM, 13.3. Papież zamierza wprowadzić specjalną monetę dla państwa papieskiego. Będzie to monety złote, srebrne i miedziane,

wypuszczane dwa razy na rok. Pieniądze te mają być pamiatką dla katolików, którzy przybywają z pielgrzymkami do Rzymu.

Ford buduje na G. Śląsku fabrykę i warsztaty

KATOWICE, 13.3. Przedstawiciel Forda, bawarczy od dłuższego czasu w Katowicach, prowadzi rokowania z zakładami Hohenlohe o nabycie terenów i budynków w uruchomienie ko-

pałni „Jorzy” w Małej Dąbrówce.
Amerykanie zamierzają wybudować na G. Śląsku fabrykę i montażownie samochodów Forda.

Aplikant w roli prokuratora wyciąga łapówki

Niemiecki niespodzianka gościa, wtykałcego prokuratorowi 2.000 zł.

ŁÓDŹ, 13.3. W prokuraturze łódzkiej wykryto poważną nadużycia, dokonywane przez aplikanta sądowego 28 letniego Jana Dalnera.
Dalner zwracał na siebie uwagę rozróżnieniem, nie było jednak przeciw niemu żadnych poszłał. Na żądanie jego dochodów natrafiono zupełnie przypadkowo.
Do jednego z prokuratorów łódzkich zgłosił się jakiś interesant i ustował mu setki łapówek w wysokości 2.000 złotych. Prokurator polecił natychmiast aresztować interesanta, który był tem nie-

zmiernie zdziwiony, oświadczył: — Przecież pan prokurator zawsze brał łapówki!
Tu okazało się, że „prokurator”, pobierającym łapówki, był Dalner, którego interesant ów nigdy nie widział. Dalner przyciśnięty do muru przyznał się do nadużyć, polegających na tem, że specjalnie przedkładał umiarkowane już przez prokuratora sprawy, aż do wycisnienia od klientów łapówki. Łapownika osadzono w więzieniu.

Wielka afara poborowa w Krakowie

Lekarz wojskowy i dwaj aplikanci aresztowani

KRAKÓW, 13.3. — Tel. wł. — W Krakowie wykryto sensacyjną afarę poborową, w której wziętymy jest emeryt pułkownik lekarz dr. Henryk Głazer, zapleszkały przy ul. Długiej 31.
Dr. Głazer, który przed kilku laty przeszedł na emeryturę, był przez dłuższy czas komendantem szpitala wojakowego oraz naczelnym lekarzem garnizonu krakowskiego.

Mając z tych czasów wyrobione stosunki z lekarzami wojskowymi, interesował przy zwalnianiu od służby w wojsku, pobierając za to od klientów pieniądze.
Wspólnikami w tej afarze byli dr. Szymon Bernstein brat dr. Edwarda Herzoga, obaj aplikanci - dwokacy.
Wszystkich trzech aresztowano i odstawiono do więzienia karnego.

Wspaniały sukces narciarzy polskich na międzynarodowym konkursie w Helsinkach

HELSINGFORS, 13.3. W dniu wczorajszym rozegrany został tu międzynarodowy konkurs skoków, w którym wzięli udział dwaj narciarze polscy, Br. Czech i Karol Szostak, powracający z narciarskich mistrzostw Finlandii w Lahti.
Zawody przyniosły wspaniały zwycięstwo Bronisława Czech, naszego najlepszego narciarza, który zajął drugie miejsce, mając je-

dnocześnie najwyższą notę za styl 18.000 pkt. Szostak zajął ósme miejsce.
Licznie zebrana publiczność nagrodziła znakomity wynik polskich narciarzy długotrwałym oklaskami.
Na zawodach obecni byli przedstawiciele korpusu dyplomatycznego oraz poselstwo polskie z posłem Charwatem na czele.

W Karpatach runęła lawina 3-ech turystów poniosło śmierć

PRAHA, 13.3. W okolicy Kolosza wina, przysypując 4 turystów. Dziełki natychmiastowej akcji ra-

towniczej udało się odkopać wszystkich czterech, jednak tylko jednemu zdołano przywrócić do życia.

MASZYNISTKA W ROZTERCE

W głowie koń, rakiety, wiosło, Bieg naprzedał i skok wzięty, A tu lecho już przystało. Sześć! Sześć! i tak dalej!

ŚWIĘTO NARODOWE WĘGIER

Akadem a w radjo warszawskiem

W dniu 15 marca przypada Święto narodowe Węgier. Dzień ten stał się nowym rocznicę początku ruchu wolnościowego w r. 1848, kiedy to młody dzieł węgierska podniósł hasło przekształcenia ustroju Węgier w duchu demokratycznym.
Pod wrażeniem wydarzeń 15 marca 1848 r. w Pezsec, król Ferdynand V zgodził się na reformy, których zażądał wielki patriota węgierski Ludwik Kossuth i mianował pierwszy rząd węgierski.
Z okazji tego święta narodowego Węgier radjostacja warszawska urządza w wilej Święta t. j. 14 h. m. o g. 8 wieczorem uroczystą akademię.

Młodzież Hiszpanji przeciw dyktaturze

Krwawe starcia studentów z policją na ulicach Madrytu

MADRYT, 13.3. Wybuchły tu ponownie niepokoje, wywołane przez studentów, demonstrujących przeciw dyktaturze Primo de Rivera.
Przyszło z tego powodu do ostrych starć z policją. Kilkanaście osób po obu stronach odniosło ciężkie rany.
Podczas demonstracji przed siedzibą dyktatora Hiszpanji policja oddała nawet salwy karabinowe w stronę manifestantów, raniąc jednego studenta bardzo ciężko.
Na głównej ulicy Madrytu policja dokonała szarży na manifestantów, podczas której jednego studenta ciężko poraniło cięciem szabli.
Przed gmachem ministerstwa oświaty odbyły się burzliwe demon-

stracje, i tu policja miała należećsze zadanie do spełnienia. Jeden oficer policji i dwaj studenci odnieśli ciężkie rany.
Ludność odnosi się do demonstrujących studentów z całą sympatią. Podczas starć z policją pasażerowie, jadący samochodami i tramwajami, wyzywał studentów, aby kryli się przed atakiem policji. Za wozy, samochody i tramwaje.
26 demonstrantów aresztowano.
Do Madrytu przybyli delegaci studentów z Salamanki i Valadolii. Studenci w tych miastach mają przyłączyć się do strajku młodzieży.
Według wiadomości z Barcelony, 480 studentów tamtejszej wyższej szkoły technicznej przystąpiło już do strajku.

Na szachownicy wojny domowej

Przed walką bitwą wrogich wojsk w Meksyku

WASZYNGTON, 13.3. Oficjalny komunikat rządu meksykańskiego, głoszący o stłumieniu powstania, okazuje się przedwczesnym. W danej chwili bowiem rozgrywała się jeszcze bardzo ważne ruchy wojsk obu stron, z których każda usiłuje druga osaczyć.
Gen. Calles kierujący „nizyną” rządową, zbiera wszystkie swoje sily, by przypuścić generalny atak na Foren i Durango, główne centra powstańców. Calles daży do tego, aby powstańcy wskutek jego ataku zmuszeni byli do wycofania swych sily z Sonora i Sinaloa.
Natomiast powstańcy starają się posuwać wzdłuż Pacyfiku na południe możliwie jaknajdalej, ażeby tam połączyć się z powstańcami w stanie Jalisco i w ten sposób osaczyć wojska rządowe.
Brat głównego wodza powstańców gen. Aguiery dostał się do niewoli i stanie przed sądem wojennym.
Pod Naco na granicy amerykańskiej 400 powstańców przeszło na stronę wojsk rządowych.
Gen. Carraveo, gubernator stanu Chihuahua, przyłączył się do powstania.
Powstańcy wystali w roli swego reprezentanta do Waszyngtonu Imaño Sotelo, który oświadczył, że po szczęśliwym zakończeniu powstania i objęciu władzy w całym kraju, rząd powstańczy zamierza rozszerzyć obecna konstytucja i zmieść wszystkie zarządzenia poprzednich rządów, wymierzone przeciw kościołowi i duchowieństwu katolickiemu.

Przed gmachem ministerstwa oświaty odbyły się burzliwe demon-

Jeszcze jeden banita sowiecki

Cziczerin na przymusowej kuracji zagranicą

BERLIN, 13.3. — Tel. wł. — Półroczny pobyt kuracyjny w Niemczech Cziczerina kolono w Baden, Frankfurt n. Menem i ostatnio Grünwaldzie, podmiejskiej dzielnicy Berlina, gdzie sowiecki komisarz spraw zagranicznych zamieszkuje w pewnym sanatorium, niemal zupełnie izolowany — nastąpił przypuszczenie, że reżimowa kuracja Cziczerina bynajmniej nie jest dobrowolną, lecz z góry nakazaną dla uporowania faktycznej banicji sowieckiego komisarza spraw zagranicznych.

W związku z tem donosi dziś „Demokratischer Zeitungsdienst” że Litwinów, należący do folskiego rodu na przyjaciół Stalina, wkrótce będzie mianowany formalnie kierownikiem polityki zagranicznej. Sołowiewów, na zastępcę jego natomiast upatrzony jest Karachan.

Bliski triumf sprawiedliwości

Ostatnie stadium sprawy Jakubowski'ego

BERLIN, 13.3. Sprawa niewinnie skazanego na śmierć i straconego Jakubowski'ego wkracza w swoje ostatnie stadium.
Akt oskarżenia, wreczony przeciw ówczesnym świadkom procesu, oskarża jednego z nich o zabójstwo, innych - o współudział w zabójstwie lub o krzywoprzysięstwo. Akt oskarżenia, rozważając szczegółowo kwestię udziału Jakubowski'ego w ówczesnym morderstwie, przychodzi do wniosku, że Jakubowski mógł być najwyższemu oskarżony o zachęcanie właścicieli gospodarzy do morderstwa i o to, że stał na straży w czasie samego spełniania zbrodni.
W pierwszej połowie czerwca

odbył się na przed sądem przytoczonych w Neustrelitz rozprawa sądowa przeciw 5 oskarżonym o udział we wspomnianym morderstwie. Między innymi zażąda na ławie oskarżonych obaj bracia Nogensowowie oraz ich matka.
Komisja budżetowa Senatu meklemburskiego uchwałała przedemścić na emeryturę radę regencyjnego Stedinga, kierownika urzędu karnego w Meklemburgu, który pierwszy z przeprowadzających ponownie śledztwo, przyszedł do wniosku, że Jakubowski był niewinny. Większość komisji, która te uchwały powzięła, składa się z posłów nacjonalistycznych.

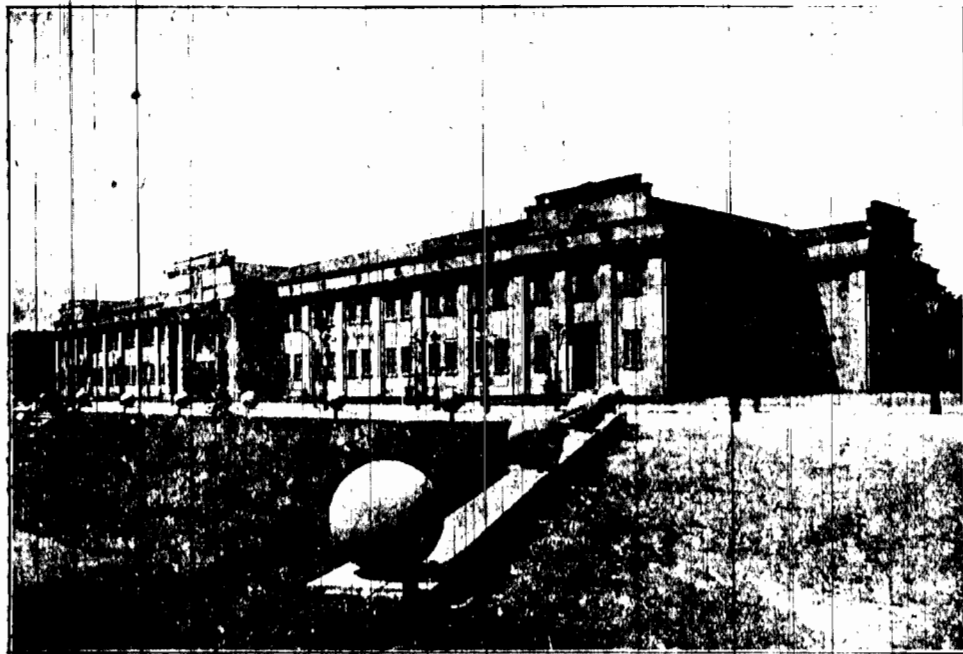
Od Redakcji

Z dniem każdym wielkie dzieło narodowe jakim jest Powszechna Wystawa Krajowa — nabiera coraz realniejszych kształtów. Wielkie gmachy i pawilony zaczęły się niabawem napępniać ekspozycjami. Im bliżej dnia otwarcia P. W. K. — tem większe zainteresowanie dla tego dzieła w całym narodzie się budzi. Dzisiejszy nasz dodatek ilustrowany o P. W. K. świadczy dobitnie, że Powszechna Wystawa Krajowa przedstawiać się będzie od strony zewnętrznej imponująco. Należy nam więc wszystkim dolożyć starań, by i od strony wewnętrznej był tak samo. Mówiąc zaś o stronie wewnętrznej P. W. K., mamy na myśli przede wszystkim gromadny udział całego społeczeństwa w zwiedzeniu Powszechnej Wystawy Krajowej.

Wartość moralna tego wielkiego dzieła narodowego, jakim jest P. W. K. — będzie tem potężniejsza, im więcej ludzi dzieło to na własne ujrzy oczu.

DZIENNIK BIAŁOSTOCKI

BEZPŁATNY DODATEK ILUSTROWANY
poświęcony Powszechnej Wystawie Krajowej w Poznaniu

Wspaniała Hała Przemysłu Metalowego na P. W. K.

Zniżki kolejowe dla osób i towarów

W Dzienniku Taryf i Zarządzeń Kolejowych z dn. 22 b. m. Ministerstwo Komunikacji ogłosiło zarządzenie, wprowadzające w życie nową taryfę wyjątkową na przewóz towarów i zwierząt, przeznacz-

nicznego. Przy przejazdach grupami przysługuje 50 proc. zniżki grupie podróżnych, złożonej conajmniej z 25 osób, jadących w wagonach I, II i III kl. pociągów osobowych, mieszanych lub pociągów

Przy przejazdach grupami młodzieży szkolnej Ministerstwo Komunikacji przyznało 66 proc. zniżki normalnej taryfy biletowej w wagonach II i III kl. pociągów osobowych, mieszanych lub pociągów pociągów, przy wycieczkach złożonych conajmniej z 10 osób wraz z towarzyszącym personelem nadzorczym. Przy wycieczkach wychowanków szkół powszechnych lub średnich, tudzież zakładów dobroczynnych, burs, ochronek i t. p. na każdych dziesięciu płacących jednego niezamoznego przewozi się bezpłatnie. Tak samo na każdych dziesięciu wychowanków można przewieźć najwyżej jedną osobę w charakterze nadzorczym za opłatą 1/3 taryfy normalnej odpowiedniej klasy i kategorii pociągu. Uczniowie i t. p. w wieku poniżej lat dziesięciu płać 1/4 ceny biletu według taryfy normalnej.

Wystawcom P. W. K. i ich pracownikom przy przejazdach od stacji zamieszkania, względnie siedziby firmy do Poznania i z powrotem, w wagonach klasy I, II i III pociągów: osobowych, mieszanych lub pociągów pociągów przysługuje, za okazaniem legitymacji, wydanej przez Dyрекcję P. W. K. 50 proc. zniżki normalnej ceny biletu.

W razie zgłoszenia się grupy podróżnych w liczbie mniejszej niż 25 osób, pobiera się opłatę obliczoną za 25 osób.

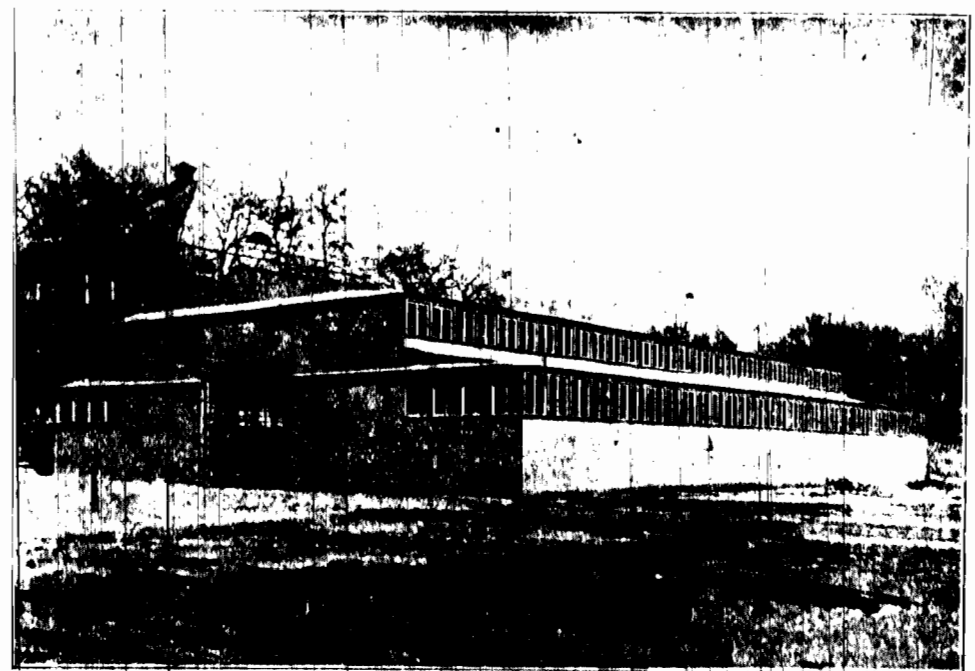
Srodkowa część fasady wielkiego hotelu wystawowego — najwspanialszego hotelu w Polsce

nych na Powszechną Wystawę Krajową w Poznaniu. Ogłoszona taryfa, przyznając 50 proc. zniżki przy przewozie ekspozycji wystawowych, precyzuje szczegółowo obszar ważności, opłaty i warunki stosowania jej.

Odpis taryfy Powszechna Wystawa Krajowa rozesła wszystkim wystawcom.

W najbliższych dniach ukaże się również w Dzienniku Taryf i Zarządzeń Kolejowych Ministerstwa Komunikacji szczegółowa taryfa osobowa, traktująca o ulgach taryfowych w związku z Powszechną Wystawą Krajową przy przejazdach pojedynczych, grupami, przy przejazdach młodzieży szkolnej, oraz przy przejazdach wystawców P. W. K. i ich pracowników. Najważniejsze postanowienia zarządzenia tego gloszą w streszczeniu następująco:

Przy przejazdach pojedynczych, podróżni jadący do Poznania i powracający z Poznania do stacji pierwotnego wyjazdu, korzystają z 33 proc. zniżki normalnej ceny biletu w wagonach klasy I, II i III, pociągów osobowych, mieszanych lub pociągów pociągów. Czas ważności biletów powrotnych wynosi 15 dni. Podróżni, jadący z zagranicy do Poznania, korzystają tak samo z 33 proc. zniżki kolejowej od punktu granicznego do Poznania i z powrotem do tego lub innego punktu gra-

Pawilon Przemysłu Samochodowego.

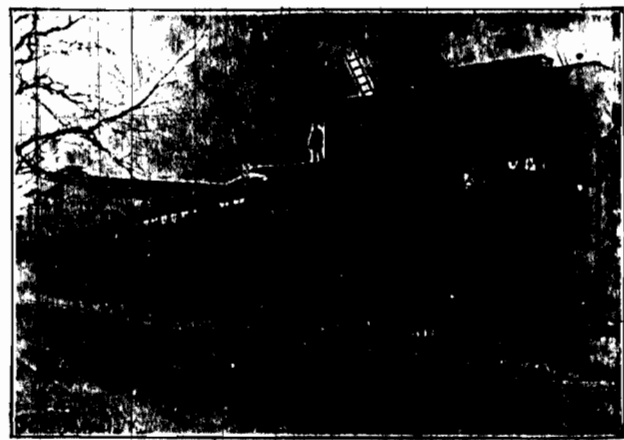
TURYSTYKA A KOMUNIKACJA

Wielkopolski Związek dla Popierania Turystyki, który przejął na siebie obowiązek racjonalnego zaprowadzania ruchu wycieczkowego w związku z Powszechną Wystawą Krajową w Poznaniu, prowadzi energiczne zabiegi, aby wszystkie przypadające mu z tego tytułu funkcje spełnił najdokładniej. W szeregu zadań tych niewątpliwie poważną rolę odegra opanowanie ruchu komunikacyjnego przez skontyngentowanie do swej dyspozycji niezbędnego taboru przewozowego, który w dostatecznej mierze obsłuży przybyłe na Powszechną Wystawę Krajową liczne wycieczki. Wycieczki te, korzystając ze sposobności, zechcą zwiedzić wiele godnych widzenia miejscowości ziem poznańskich i pomorskich, nie mówiąc już o wycieczkach, które udadzą się na zwiedzenie całej Polski.

Wprawdzie w czasie Wystawy przewidziany jest wzmocniony ruch pociągów, jednak sama kolej nie podola zadaniu, jeżeli trzeba będzie dowieźć turystów do miejscowości, odległych często od stacji kolejowych o kilka kilometrów. Prócz tego ruch komunikacyjny samego miasta Poznania wymagać będzie w czasie Wystawy kolosalnego taboru przewozowego zorganizowanego i niezależnego od przyładku, gdyż trudno sobie wyobrazić większą grupę, złożoną np. z 500 lub 1000 osób, z których każda sztukaby na własną rękę środków lokomotywy.

Otóż Wielkopolski Związek dla Popierania Turystyki, pragnąc zaradzić sprawie już dzisiaj wszedł w kontakt z szeregami przedsiębiorstw i towarzystw przewozowych, które zobowiązały się dostarczyć do stałej dyspozycji Związku potrzebną ilość autobusów lub dorożek samochodowych. Nadmienić można, że firma „Tatra-Auto” ma zamiar uruchomić na czas Wystawy kilka kolosów najnowszego typu, mogących pomieścić 75 osób

POMYŚL zawczasu o tem, że
POWINIENES
i ty zwiedzić P. W. K

Fragment Pawillonu Samorządów na P. W. K.

Przemysł i sztuka ludowa

Powszechna Wystawa Krajowa, mająca dać pełny obraz ogólnonarodowej twórczości polskiej, nie może być pozbawiona najstar-

niej przygotowanego pokazu polskiej sztuki i przemysłu ludowego, produkty których na Wystawie znajdą niewątpliwie duże pole do reklamy i zbytu zagranicą. To też wszystkie instytucje zainteresowane przemysłem ludowym, podjęły w porozumieniu z Dyрекcją Powszechnej Wystawy Krajowej decyzję, że przemysł ten skupiony ma być w jednym pawilonie pod egidą towarzystw dla popierania przemysłu ludowego. Już obecnie zarząd grupy Przemysłu i Sztuki Ludowej prowadzi zbierkę ekspozycji przemysłu ludowego, które wykazują najszlachetniejszy charakter twórczości polskiej i krasę wsi

Dodać należy, że przemysł ludowy jest o tyle w trudniejszej sytuacji niż rzemiosło i przemysł wielki i drobny, gdyż ekspozycje jego muszą być zakupowane, i to nieraz w najbardziej zapadłych głazach kraju. Ze względu jednak na okoliczność, że zakupione na Powszechną Wystawę Krajową w Poznaniu ekspozycje zostaną przeznaczone dla muzeów regionalnych i stołecznych, które są często w tym dziale ubogie, przeto spodziewać się należy, że zabieg grupy „Przemysł i Sztuka Ludowa” o stworzenia tego domniemnego znacznego działu Wystawy spotkają się z daleko idącym poparciem z funduszu państwowego

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

wzięmie w Powszechnej Wystawie Krajowej bardzo duży udział

Delegat Ministerstwa Oświaty w skrócie określił znaczenie P. W. U. i udział w niej polskiego szkolnictwa:

Głównym zadaniem Powszechnej Wystawy Krajowej w Poznaniu jest pokazanie Polsce i zagranicy rezultatów naszej dziesięcioletniej pracy w Niepodległej Ojczyźnie. Zawiera się w tem: głębsza intensywna wykazania całego świata, że wbrew pesymistycznym przewidywaniom naszych potężnych sąsiadów, umiemy się zagospodarować na odczyszczonych ziemiach, i że nieomal we wszystkich dziedzinach życia gospodarczego i kulturalnego pogłębiłmy i rozszerzyliśmy stan otrzymany po okupantach. Urządziliśmy i rozszerzyliśmy nasze fabryki i kopalnie, przebudowaliśmy stare i pobudowaliśmy nowe linie kolejowe, podnieśliśmy znacznie poziom naszego rolnictwa, budujemy potężny port w Gdyni. Jednym słowem możemy pokazać na wystawie w Poznaniu, że jesteśmy, jeżeli nie świetnymi, to w każdym razie dobrymi gospodarzami na naszej ziemi. Dobry gospodarz myśli jednak nie tylko o chwili bieżącej, lecz układa daleko idące plany na przyszłość, to też i my winniśmy pokazać, że o naszej przyszłości myślimy poważnie. Musimy na wystawie wyraźnie i umiejętnie podkreślić i uwypuklić, że planowo i mądrze przygotowujemy do pracy nowe pokolenie, które przejmie po nas spuściznę i potrafi poprowadzić dalej rozpoczętą pracę. Zadanie to spełnić musi wystawa zorganizowana przez Ministerstwo Oświecenia.

Ciągle jeszcze zagranicą porażają nas o romantyzm, o nekulturowanie wciąż tradycje szlacheckie, o wstret do codziennej realnej pracy, o lekceważenie pracy fizycznej. Wystawa zorganizowana przez Ministerstwo Oświaty musi zadać kłam tym fałszywym poglądom i przekonać kraj cały i zagranicę, że młodzież naszą, nie wyzbywając się idealów ogólnoludzkich i narodowych, przystępuje do realnej pracy, do realnego czynu. Wszyscy, którzy obejrzą przyszłą wystawę, powinni widzieć z tej tem przekonaniem, że z młodzieży naszej wyrósł dziesiątka inteligentów, techników i robotników, inżynierów, organizatorów, praktycznych kucharzy i rolników, jednym słowem ludzi, którzy potrafili umiejętnie wykorzystywać wszystkie naturalne bogactwa naszej ziemi, rozwinąć przemysł, wykorzystać całkowicie dostęp do morza.

Wierząc w to głęboko, że do czynu tylko przez czyn trzeba się przygotowywać, pragniemy pokazać na wystawie, że praca w szkołach naszych na czynie właśnie jest oparciem i chodź księżka w szkolnictwie naszym zajmuje bardzo poważne miejsce, to jednak nie jest ona już jedynym środkiem nauczania i wychowania młodego pokolenia. Wykazemy, że szkoła nasza stara się wszelkimi możliwymi sposobami zbliżyć młodzież do życia i że wobec tego w szkołach naszych wielką rolę odgrywają laboratoria, biblioteki, warsztaty, ogrody szkolne, wycieczki samorząd uczniowski, kółka samokształceniowe, sport i t. p.

Wystawa Ministerstwa Oświecenia wraz z wystawami innych Ministerstw, z wyjątkiem Ministerstwa Komunikacji i Ministerstwa Poczty i Telegrafów, które będą miały własne pawilony, mieścić się będą we wspólnym, nowo wzniesionym gmachu, przeznaczonym na wydział uniwersytecki poznańskiego. Gmach ten w czasie wystawy nazywać się będzie pałacem narodowym. Ministerstwo Oświecenia uzyskało na swą wystawę w tym gmachu większą część drugiego piętra, a powierzchnię podłogi również trzem tysiącom metrów kwadratowych, nie licząc obszarów korytarzy. Na takim terenie nie będziemy w stanie wystawić tego wszystkiego, co w szkolnictwie naszym na wystawie zasługuje na uwagę najważniejsze wyniki pracy w szkolnictwie.

Podczas wystawy Czechosłowackiej w Binie Morawskim poświęcono wprawdzie na szkolnictwo postawa w Poznaniu jak sam tytuł wierzchni 13.000 m., czyli teren przeszło cztery razy większy od naszego; samo szkolnictwo zawodo we zajmowało powierzchnię dwa razy większą od wyznaczonej u nas

na całe szkolnictwo, sztukę i rzemiosło, gdy tymczasem nasza wystawa, ma być wystawą powszechną. Dla łatwiejszej orientacji zaznaczam, że teren przynajmniej wystawy szkolnej (bez korytarzy) równa się powierzchni podłogi sześciu normalnych klasom szkolnym.

Fortuna kołem się toczy...

Rozwój Loterii Klasowej będzie na P. W. K. pokazany w specjalnych zestawieniach i wykresach

Ku upamiętnieniu dziesiątej rocznicy odzyskania swej niepodległości państwowej, urządziła Polska od 16-go maja do 30-go września 1929 r. pierwszą w swych dziejach Powszechną Wystawę Krajową w Poznaniu. Po dziesięciu latach samodzielności, w których to przetraliśmy zniszczone ziemie, uruchomiliśmy zniszczone fabryki i kopalnie, rozbudowaliśmy koleje i budujemy porty, podnieśliśmy poziom naszego rolnictwa, zorganizowaliśmy szkolnictwo, administrację państwową i postawiliśmy na granicach Rzeczypospolitej świętą, miłością Ojczyzny natchnioną narodową armię — przystępujemy do pokazania światu a w szczególności niechętnym nam sąsiadom — to, czego za dziesięć lat samodzielnej gospodarki zdążyliśmy dokonać. W wystawie biorą udział wszystkie przedsięwzięcia prywatne i państwowe. Rząd dla swoich przedsiębiorstw szykuje na Powszechnej Wystawie Krajowej specjalny pawilon. W pawilonie tym znajdą pomieszczenie monopole: spirytusowy, tytoniowy, solny, zapaszczyński, menniczy państwowy i loteria państwowa.

Generalna Dyrekcja Loterii Państwowej zamierza w części pawilonu dla siebie przeznaczonym, pokazać publiczności całokształt swej pracy od czasu jej powstania t. j. od roku 1920, w którym to czasie loteria klasowa ust. z dn. 26 marca 1920 r. uznano za monopol Państwa, powierzając jej prowadzenie i organizowanie wszelkiego rodzaju loterii na obszarze Rzeczypospolitej, tworząc w ten sposób przedsiębiorstwo państwowe, należące do najwyższych i przynoszących państwu pokazyne zyski.

W wykonaniu więc powierzonego zadania urzędu Generalna Dyrekcja w każdym roku dwie loterie klasowe. Do każdej poszczególnej loterii zostaje wypuszczona pewna zgóry ściśle oznaczona i przez ministra skarbu zatwierdzona ilość losów, która nie jest stałą lecz każdorazowo do każdej loterii ustalona z osobna. Zasadą loterii klasowej jest gra w pięciu klasach w ten sposób, iż gracz kupuje los do każdej pierwszej klasy i odnawiając go do każdej następnej przez kupno losu z tym samym numerem dochodzi do klasy piątej. Wygrane są tak ułożone, iż w klasach I, II, III, IV wyciąga się mniejszą szano wygraną, a zaś w klasie V-ej ilość wygranych jest bardzo znaczna. Różnica wygranych w klasie piątej jest tak duża, że może o niej świadczyć chociażby to, iż cięgnięcie klas czwartej trwa razem do dni dwunastu, zaś cięgnięcie klasy piątej zajmuje około dni trzydziestu. Polska Loteria Państwowa jest w ten spo-

sób zorganizowana, że choć daje skarbowi państwa duże dochody to i gracz ma wielkie szanse wygrania. Następnie żeby umożliwić nabycie losu każdemu, cena losów jest niska i podzielona są one na czwartki, ćwiartki kosztujące zaledwie zł. 10. Na taki wydatek raz na miesiąc każdy zdobyć się może.

Obecnie trwa 18-ta Polska Loteria Klasowa, w której wypuszczono ogółem 175.000 losów, na które pada 87.500 wygranych i jedna premia, czyli że na polskiej loterii połowa losów wygrywa. Cięgnięcie pierwszej klasy 18-ej Loterii odbyło się 15 i 16 listopada ub. r. Główne wygrane wynosiły: 75.000 zł., 35.000 zł., 15.000 zł. i 10.000 zł. Następnie było kilka wygranych po zł. 5.000, kilka po 2.000 i po 1.000, wygranych po zł. 100 było aż 3.280. Razem wygrane padły na 3.600 losów na ogólną sumę zł. 538.900.

Cięgnięcie drugiej klasy odbyło się przed gwiazdka, bo dn. 12 i 13 grudnia ub. r. Główne wygrane były takie same, jak w klasie pierwszej. Tylko najmniejsza wygrana wynosiła zł. 150 i takich wygranych było aż 3.280. Razem na 3.600 losów padło wygranych w drugiej klasie zł. 722.000.

W trzeciej klasie, której cięgnięcie odbyło się dnia 9, 10 i 11 stycznia b. r., główne wygrane wynosiły: zł. 80.000, zł. 40.000, zł. 20.000 i zł. 10.000. Ogółem w tej klasie padło na 4.500 losów zł. 1.094.300 wygranych.

Cięgnięcie czwartej klasy osiemnastej loterii odbyło się 6, 7 i 8 lutego b. r. — dając 4.500 losów, ogółem zł. 1.358.400 wygranych.

Najwięcej wygranych na klasa piątą, której cięgnięcie rozpocznie się 6-go marca b. r. i będzie trwało do 16-go kwietnia b. r.

Największa wygrana w szczęśliwym wypadku może wynieść w piątej klasie zł. 750.000, a mianowicie, gdyby główna wygrana padła dopiero w ostatnim dniu cięgnięcia, to szczęśliwy gracz prócz zł. 350.000 otrzymałby jeszcze premię w wysokości zł. 400.000, czyli razem zł. 750 tysięcy.

W piątej klasie poza premią w wysokości zł. 400.000 są następujące główne wygrane: zł. 750.000, zł. 150.000, zł. 100.000, dwie wygrane po zł. 60.000, trzy — po zł. 50.000, sześć — po zł. 25.000, ośm — po zł. 20.000, dwadzieścia wygranych po zł. 15.000, czterdzieści dwie wygrane po zł. 10.000, siedemdziesiąt pięć wygranych po zł. 5.000, sto dwadzieścia wygranych po zł. 3.000, dwieście czterdzięci wygranych po zł. 2.000 i pięćset pięć wygranych po zł. 1.000.

Dalej w piątej klasie jest jeszcze

P. Z. U. W. bierze udział w P. W. n.

Tegoroczna Powszechna Wystawa Krajowa ma zaprezentować światu cały dorobek dziesięcioletniej pracy polskiej od chwili odzyskania niepodległości. Jako najważniejsza instytucja w dziale ubezpieczeń od ognia i typowy przedstawiciel zakładów użyteczności publicznej, Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych bierze również udział w P. W. K. Pracę tego rodzaju instytucji jak P. Z. U. W. można odtworzyć na wystawie nie tylko w formie pewnych danych statystycznych, wykazów, tablic i t. d. W tym celu P. Z. U. W. przedłożył szereg zestawień liczbowo-wynikowych, które dadzą możność szerszym warstwom społeczeństwa przyjrzenia się rozwojowi i dorobkowi tak jak użytecznej dla kraju i społeczeństwa instytucji.

Z tablic tych i wykazów dowiemy się, że Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych jest najstarszą, bo w 1803 roku założoną instytucją ubezpieczeniową. Zależnie od zmiennych kolei niepewnego losu, zależnie od stopnia ucieku i zleci woli ze strony zaobców, zmieniał się jego ustrój i zakres działalności, a odpowiednio do tego zmieniała się też i nazwa instytucji, lecz sama instytucja, podtrzymywana przez społeczeństwo polskie, trwała, aż wreszcie na 120 latich zgóra stała się — mocą rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27-go maja 1927 r. — Powszechnym Zakładem Ubezpieczeń Wzajemnych, który w niepodległej Ojczyźnie coraz sprawniej i coraz potężniej pracuje dla dobra odtu.

Służność i konieczność przymusu ubezpieczenia budowli od ognia w kraju stawała się coraz bardziej odczuwalną. Społeczeństwo coraz lepiej orenia i rozumie. Przymus ten gatuje co rok tysiące rodzin, zwłaszcza wiejskich, od niedu, a społeczeństwo od ciężaru, jakim obciąża się dla niego poddałość.

Odrębne przymusowych ubezpieczeń budowli, Powszechny Zakład ubezpiecza

ponadto w drodze umów dobrowolnych: ziemionłody, dobytek żywy i martwy, nieruchomości, maszyny i t. p. od ognia, ziemionłody od gradobicia i żywy dobytek od upadku.

Sejmiki powiatowe miały prawo wprowadzić przymus ubezpieczeń ziemionłody, dobyteku żywego i martwego od ognia, a sejmiki wojewódzkie — ziemionłody od gradobicia, przymus inkie zbrojne ubezpieczenia wypadają znacznie taniej od pojedynczych.

Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych zwraca szczególną uwagę na coraz szersze załatwianie spraw związanych z pożarami i wypłat, oraz na niezakraczanie terminów, brzowidranych ustawowo dla wypełnienia tych czynności. Około połowy tych załatwień przeprowadza się przeciętnie w ciągu 3 dni od daty otrzymania z urzędów gminnych wiadomości o pożarach; w ciągu zaś 10 dni — około trzech czwartych ogólnej liczby.

Liczba ubezpieczonych nieruchomości stale wzrasta. W 1927 r. Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych wywalczył od rządu podatek 15.620.000 zł. prawie za 16.000 analogicznych nieruchomości. A szkody spowodowane przez grad w całym kraju zmniejszyły, ubezpieczające plany od gradobicia, do wyłączenia przeszło 16.000.000 złotych odškodowania.

Liczbę te najwymowniej świadczy o konieczności przymusu ubezpieczeniowego w Polsce i o tem, jak wielkim jest on dobrodziejstwem.

Ala i dobrodziejstwa naliczeń jest ubezpieczeń w Powszechnym Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych, gdyż zawieszają on najkorzystniejszą kalkulację kosztów, oraz niezwalczoną zapłatę za szkody; a im dla tego przalawozystkiem, iż jest instytucją starą i planiecznie zasobną.

Dochody i nakłady Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych należą do najniższych do ogółu ludności, bo na lei dobro za przewyżbracane. 34 do 60 procent rocznych swych nadwyżek pieniężnych Zakład przekazuje, zgodnie z rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27-IV 1927 r., samorządom na cele budownictwa ogólnokrajowego, udziela niekorzystnych pożyczek podorzeczom na odnawianiu odbudowę, a stratom odpowim udziela zasiłków; prowadzi kasę ubezpieczeniową dla strażaków, urządza wkłady oszczędnościowe dla szkół, wypłaca nagrody za ratownictwo, wykrywanie podpalaczy i t. p., słowem rozwija szeroko i owocną pracę zapobiegawczą przeciwpożarową, na którą w 1927-ym roku przeznaczony blisko 2 i pół miliona złotych.

Działalność ta powodnie zmniejszania się strat odnowych i watalności, czy ubezpieczenie się jest potrzebne, go i koi tej porażki na obniżenie składki. Od latnia zniżka w 1927 r. wyniosła od 12 procentów do 30 procent.

Na budownictwo odnawiane, Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych udziela nie tylko pożyczek w gotówce, lecz wynosząca również (mimo maszyn do wyrabiania materiałów odnawianych) jak cedy, pustaki i t. d., a straż odnowe otacza szczerą opieką, na którą w 1927 roku wydał zgółu milion złotych (1.028.711).

Działalność Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych, jako wysocę, zwłaszcza dla was, pozyteczna, zaplująca na uznanie każdego człowieka mylącego i rozumającego, jak wielką klęską jest pożar, gład lub pomór dia nieubezpieczonych.

ogółem w piątej klasie wygrywa 71.300 losów na ogólną sumę przeszło 23 milionów złotych, bo dokładnie zł. 23.048.000. Taką sumę wypłaci Generalna Dyrekcja Loterii Państwowej szczęśliwym graczom.

Ogólna więc suma wygranych na 18-ej Loterii wynosi przeszło 26 milionów złotych co najskuteczniej zachęca wszystkich do pobuwania szczęściem.

Jak to już wyżej zaznaczyliśmy — Generalna Dyrekcja Loterii Państwowej skorzysta z okazji i da na Powszechną Wystawę Krajową specjalne plany i wykresy, które zainteresowanych zapoznają zrozwoim z rozwoim tego przedsiębiorstwa państwowego, jak ze strukturą organizacyjną każdej loterii.

POLSKI MONOPOL TYTONIOWY

CODZIENNIE WYNOŚI	KG 47 406 222	47 079 222	51 842 222
(POZYCJE WYROBÓW TYTONIOWYCH)			
WARTOŚĆ (POZYCJE WYROBÓW TYTONIOWYCH)	ZŁ 1016 822 723	1 314 094 40	1 591 820 50
PRELIMINOWANY DOCHÓD (SKARBU PAŃSTWA)	ZŁ 442 265 75	756 045 26	747 562 26
RZECZYWISTA WPLATA DO (SKARBU PAŃSTWA)	ZŁ 600 796 03	756 045 26	1 006 697 13

ZNIŻKI NA KOLEJAKH

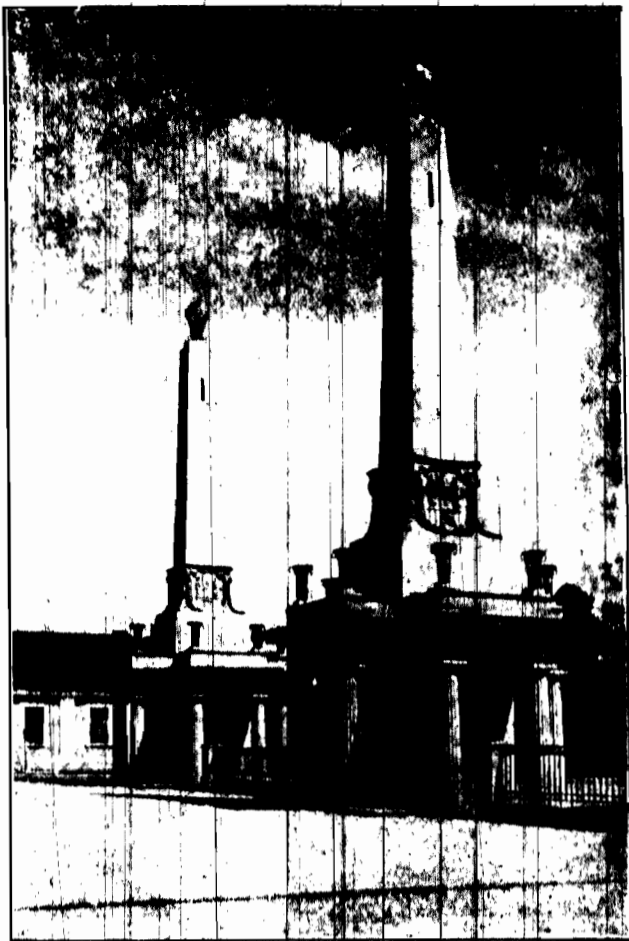
WŁOSKICH

Włoskie Ministerstwo Komunikacji przyznało wszystkim udającym się do Polski na Powszechną Wystawę Krajową w Poznaniu 30 procent zniżki na kolejach włoskich.

Każdy udający się do Polski otrzyma w Konsulacie, udzielającym mu wizy paszportowej, blankiet opatrzony stemplem i podpisem Komitetu Wystawy oraz Konsulatu, który przedstawiony w biletowej kasie kolejowej upoważnia do wyżej wspomnianej zniżki.

GDYŃIA I POWSZECHNA WYSTAWA KRAJOWA

Kolosalny wzrost Gdyni, jako portu i miasta, stwierdzić winni wszyscy przybywający na Powszechną Wystawę Krajową w Poznaniu. Lokalny Komitet Wystawowy miasta Gdyni, który przejął na siebie obowiązek przedstawienia w Pawilonie Samorządów Gdyni, jako godnego największej uwagi eksponenta, czyni starania, aby ruch turystyczny wycieczek z kraju i zagranicą Powszechnej Wystawy Krajowej kierowany był m. in. do Gdyni, której port i miasto stanowią dziś bardzo poważny czynnik w ogólnonarodowym dorobku Polski. Celem należytego przyjęcia szeregu wycieczek, zawiązała się przy Komitecie Wystawowym w Gdyni specjalna komisja dla organizacji przyjęcia wycieczek, którym przez kwatery i wyżywienia zapewnić należy obsługę informacyjną, tak, aby zwiedzający Gdynię odnieśli maksimum korzyści.

Wejście na P. W. K. ad strony dworca kolejowego.

Pawilon Przemysłu Cementowego.

Oświata rolnicza i kultura wsi na P. W. K.

Jeśli mówimy o kulturze wsi, mamy na oku przede wszystkim grupę podstawową ludności wiejskiej, mianowicie uprawiającą zawodowo rolnictwo, posiadającą zatem ten niezastąpiony związek z ziemią rodzinną. Wszystkie inne grupy ludności wiejskiej — to akcesoria, które w stosunku do tamtej są wtórnego rzędu i znaczenia. Właściwą kulturę wsi nadać też mogą tylko rolnicy — ich opinia i wola, ich potrzeby i środki decydują o zakresie, kierunku i napięciu tej kultury; podnosimy poziom umysłowy rolników, wzmagamy ich środki przez należyte zawodowe przygotowanie, a przyszłymi się najlepiej dziełu podniesienia kultury wsi naszej wogóle. Dlatego możemy organicznie połączyć w jednym pawilonie tegorocznej Powsz. Wystawy Krajowej Oświatę Rolniczą z Kulturą Wsi. Żądamy wyższej i samorodnej kultury wsi przede wszystkim dla warstwy rolniczej, bo ona jest opoką każdej społeczności narodowej, prądem jej typu cywilizacyjnego i głównym rysów jej sylwetki historycznej; naród tyle będzie wart, co posiada przednią walorów potencjalnych, w zakresie moralnym i materialnym, jego fundament — włościński. Pod tym kątem widzenia należy oddać rewizji nasze poglądy dotychczasowe na ogólne pojęcia kultury i przede wszystkim na zagadnienie elity społecznej, której narodowi bynajmniej nie zapewnia jedynie atmosfera wielkich skupień miejskich — przy całym napięciu jej zainteresowań intelektualnych i przy całej gorącości jej podniecia nerwowych. Zachodzi wszakże jedna zupełnie bezsporna konieczność i to — zwłaszcza się tego prądu ideowego i związanej z nim akcji społecznej w sposób radykalny od mieszaną się do niej wpływ politycznych i uwolnienie w tym zakresie całkowite swobodnej myśli i inicjatywy społecznej od nacisku narzucających się dzisiaj u nas tendencji statystycznych. Pragniemy dla naszej pracy nagrocejącej jednogłośnie kłopotu prawdziwego Zachodu, gdzie od tak dawna już ustalono tę prawdę, że potęgą państwa jest ta jest w pierwszym rzędzie od słowna żywotności społeczeństwa i jego niezłomnej nieskrepowanej energii twórczej, zależna od tych czynników podstawowych: nieskończone nie wiodą, niż od mechanicznej sprawności aparatu administracyjnego. Zastrzeżenie to jest konieczne.

Jeśli mówimy o kulturze wsi, mamy na oku przede wszystkim grupę podstawową ludności wiejskiej, mianowicie uprawiającą zawodowo rolnictwo, posiadającą zatem ten niezastąpiony związek z ziemią rodzinną. Wszystkie inne grupy ludności wiejskiej — to akcesoria, które w stosunku do tamtej są wtórnego rzędu i znaczenia. Właściwą kulturę wsi nadać też mogą tylko rolnicy — ich opinia i wola, ich potrzeby i środki decydują o zakresie, kierunku i napięciu tej kultury; podnosimy poziom umysłowy rolników, wzmagamy ich środki przez należyte zawodowe przygotowanie, a przyszłymi się najlepiej dziełu podniesienia kultury wsi naszej wogóle. Dlatego możemy organicznie połączyć w jednym pawilonie tegorocznej Powsz. Wystawy Krajowej Oświatę Rolniczą z Kulturą Wsi. Żądamy wyższej i samorodnej kultury wsi przede wszystkim dla warstwy rolniczej, bo ona jest opoką każdej społeczności narodowej, prądem jej typu cywilizacyjnego i głównym rysów jej sylwetki historycznej; naród tyle będzie wart, co posiada przednią walorów potencjalnych, w zakresie moralnym i materialnym, jego fundament — włościński. Pod tym kątem widzenia należy oddać rewizji nasze poglądy dotychczasowe na ogólne pojęcia kultury i przede wszystkim na zagadnienie elity społecznej, której narodowi bynajmniej nie zapewnia jedynie atmosfera wielkich skupień miejskich — przy całym napięciu jej zainteresowań intelektualnych i przy całej gorącości jej podniecia nerwowych. Zachodzi wszakże jedna zupełnie bezsporna konieczność i to — zwłaszcza się tego prądu ideowego i związanej z nim akcji społecznej w sposób radykalny od mieszaną się do niej wpływ politycznych i uwolnienie w tym zakresie całkowite swobodnej myśli i inicjatywy społecznej od nacisku narzucających się dzisiaj u nas tendencji statystycznych. Pragniemy dla naszej pracy nagrocejącej jednogłośnie kłopotu prawdziwego Zachodu, gdzie od tak dawna już ustalono tę prawdę, że potęgą państwa jest ta jest w pierwszym rzędzie od słowna żywotności społeczeństwa i jego niezłomnej nieskrepowanej energii twórczej, zależna od tych czynników podstawowych: nieskończone nie wiodą, niż od mechanicznej sprawności aparatu administracyjnego. Zastrzeżenie to jest konieczne.

W tym też duchu będzie zorganizowany pawilon „Kultury Wsi”. W jednym z skrzydeł tego pawilonu będzie miała widownia (na 150 osób) z meublującym filmem Krajobrazu Polskiego — na zmianę z korowodem żywych manekinów w strojach ludowych z różnych stron Rzeczypospolitej; w drugim — wystawa retrospektywna polskiego budownictwa wiejskiego, wystawa

charakterystycznych, solidnych i wygodnych wiejskich urządzeń domowych odpowiednio zmodernizowanych z szerokim udziałem przemysłu ludowego i zdobnictwa ludowego; wystawa Dworu Polskiego; poglądowe przedstawienie roli samorządu ziemskiego w utrzymaniu samorodnej kultury wsi, uniezależnionej od przewodztwa tendencji urbanistycznych, tak dotąd wszechwładnych i narzucających się; wystawa Domu Ludowego (z teatrem ludowym i filmem wiejskim); wystawa Sklepu Wiejskiego; wystawa Rzemiosła Wiejskiego; wystawa Szkoły Wiejskiej — jako samostatnego źródła kultury narodowej; wystawa metod polskiego regionalizmu w życiu materialnym prowincji, jej organizacji społecznej, obyczaju oraz wyrazie duchowym; wystawa Wskazyjących; zagadnienie Rezerwatów („parków przyrody”); wystawa elektryfikacji wsi; wystawa komunikacji wiejskich; wystawa Sztuki Wiejskiej (malarstwo krajoznawcze, architektura wiejska bardzo różne od miejskiej; dostatek niograniczony miejsc i perspektyw, (to przyrody), muzyka ludowa, taniec ludowy (podstawowy pierwiastek tańców narodowych — sfera inteligentka miejska

ostatnio spieszenie zaciera ten pierwiastek w swoich tańcach, kwapliwie przyjmując sugestje kultury miejskiej i innych szczepów pierwotnych tamtej polskości; gromadzi w ten sposób nieświadomie nowe dowody „upadku Kultury Zachodniej”, tradycyjne uroczystości wiejskie, widowiska na wolnym powietrzu; wystawa Prasy i Książki Wiejskiej; odczyty popularne i naukowe z zakresu t. zw. socjologii wsi (rural sociology), folkloru oraz ideologii Polskiego Towarzystwa Rozwoju Życia Wiejskiego i Kultury Wsi (z osobnym niewielkim audytorjum, tamże koncerty kameralne muzyki ludowej). Zastrzeżenie należy, że nowo powstająca instytucja ta nie ma na celu idealizowania t. zw. „ludowości” znanego prądu ideowego z czasów Polski powojennej, prądu ostrzeżonego z pozytywizmem warszawskim, lecz czerpiąc przez całe społeczeństwo i może przede wszystkim przez jego warstwę oświeconą miejską o wynaturzonej, anemicznej, jakże często skarlałej i schyłkowej fizjonomii duchowej — z atmosfery wsi samorodnych pierwiastków cywilizacyjnych i jedności we wszystkich kierunkach

ZIEMIA WILEŃSKA A P. W. K.

Wśród wszystkich sekcji Komitetu wileńskiego dla spraw Powszechnej Wystawy Krajowej, prowadzących intensywne zabiegi celem należytego przygotowania się do Wystawy, sekcja samorządowa, po ustaleniu sposobów sfinansowania swego działu wystawy, zajęła się zbiorą preliminowanych przez sejmiki należności. Rzecz oczywista, że na jokożalej na Wystawie przedstawianić się będzie wileńska sekcja przemysłowa, przez wystawienie eksponatów drzewa.

POLKI Z MANDZURJI NA P. W. K.

Donoszą nam z Charkowa, że przed świętami Bożego Narodzenia odbyło się tam posiedzenie organizacyjne oddziału Komitetu Wystawy Pracy Kobiet na P. W. K., na którym postanowiono wziąć czynny udział w wystawie, przystępując zarazem do akcji zbioru eksponatów. Dział pracy kobiet polskich w Mandzurji dotyczyć będzie głównie dziedziny zdobnictwa i sztuki o motywach chińskich. Na pokrycie kosztów urządzenia wystawy uczestniczki zebrała podjęły się energicznie rozsprzedaży żetonów specjalnie na ten cel wybitych przez Centralny Komitet Wystawy Pracy Kobiet

SUBSYDJUM ZWIĄZKU NARODOWEGO POLSKIEGO

Suma 25 000 dol. preliminowana na koszt budowy pawilonu wychodźstwa polskiego „Polonia Zagranicą”, którą zobowiązał się pokryć Związek Narodowy Polski w Ameryce — stała już całkowicie pokryta. W ubiegłym tygodniu pozostawiono sumy tej wpłynęła do Wydziału Finansowego Powszechnej Wystawy Krajowej.

PRZYGOTOWANIA POLONJI CZESKIEJ

Ludność polska zamieszkała na Śląsku czeskim od szeregu miesięcy przygotowuje się do należytego wystąpienia na Powszechnej Wystawie Krajowej. Komitet Wystawy pod przewodnictwem Wiceprezesa Męczyrzy Szkolnej, dyr. Feliksa za brał się razno do pracy, zbierając materiał wystawowy, który da dokładny pogląd na stan pracy i rozwój polskich organizacji kulturalno-społecznych i gospodarczych na czeskim Śląsku. Komitet organizuje także szereg wycieczek na Powszechną Wystawę Krajową.

Pawilon Produkcji Rolniczej na P. W. K. według projektu Int

Fragment Palacu Rządowego na P. W. K. od strony północnej.

Organizacja wycieczek zbiorowych na Powszechną Wystawę Krajową

Powodzenie finansowe Powszechnej Wystawy Krajowej zależy będzie w wielkiej mierze od liczby zwiedzających. Jeden milion gości mniej lub więcej stanowić będzie w dochodach Wystawy kilka milionów lub minus i zdecydować o tym, czy Wystawa zakończy się deficytem lub też nadwyżką. Wymyk tedy materialny Wystawy leży w rękach społeczeństwa. Samo bowiem kierownictwo Wystawy, choćby jaknajenergiczniej zabiegało kolo tej sprawy, nie podoła temu olbrzymiemu zadaniu, jeżeli nie dozna wszechstronnej pomocy, ze strony wszystkich czynników dobrej woli. Akcja werbowania zwiedzających winna być ujęta w karby organizacyjne, raz dlatego, że droga ta gwarantuje największe powodzenie a powtóre, że daje możność równomiernego rozłożenia ruchu wycieczkowego na cały czas trwania wystawy. Ten ostatni moment jest bardzo ważny tak ze względu na przydział kwaterek jak też należytą aprowizację. Nie można bowiem dopuścić, żeby w jednym i tym samym czasie zjechało na wystawę 300 tys. osób, gdyż takiej liczby mimo najlepszej organizacji nie można by należycie umieścić i wyżywić. Z drugiej strony należy unikać tego, by w pewnych okresach wystawa świeciła pustkami, gdyż objaw taki robiłby na zewnątrz jaknajfatalniejsze wrażenie i mógłby pociągnąć za sobą bardzo przykre dla wystawy i przedsiębiorców skutki.

Nad organizowaniem wycieczek zbiorowych czuwać będzie oczywiście kierownictwo wystawy, realizowaniem zaś tej akcji zajmie się w porozumieniu z wystawą i czynnikami rządowymi Polski Touring Klub w Warszawie (ul. Mazowiecka 10) oraz jego ekspozytura poznańska Wielkopolski Związek dla popierania turystyki. Spodziewać się należy, że takie ujęcie sprawy zapewni akcji tej bezwzględne powodzenie, oczywiście tylko wówczas, o ile dozna należytego poparcia ze strony społeczeństwa. Do tej roboty zaprzężyć powinny się przede wszystkim wszystkie organizacje, związki zawodowe, organizacje robotnicze, ludowe, rzemieślnicze, kupieckie, młodzieży męskiej i żeńskiej i t. d., dalej urzędy państwowe i komunalne, wreszcie przedsiębiorstwa przemysłowe. O wycieczkach młodzieży szkolnej nie będę na tem miejscu wspominał, gdyż sprawa ta znajduje się już dzisiaj w dobrych rękach. Zajmuje się nią Kuratorium okręgu szkolnego poznańskiego, które upoważnione zostało przez Ministerstwo W. R. i O. P. do organizowania pokazu tegoż Ministerstwa i załatwienia wszystkich spraw z tem związanych.

Co się tyczy innych wycieczek, należy się do ich przygotowania za brać bezwzględnie. Centralne Zarządy odnosnych organizacji powinny natychmiast wydać odpowiednie odezwy do swych członków, w którychby przedewszystkiem zwracali uwagę na sprawę gromadzenia odpowiednich funduszy. Dzieli nas jeszcze 6 miesięcy od otwarcia Wystawy, t. j. tyle właśnie czasu, ile przy stosowaniu oszczędności

potrzeba do zebrania funduszy na pokrycie kosztów wycieczki do Poznania. Przedsiębiorstwa przemysłowe mogłyby tym pracownikom, którzy zgłaszają z wczasu swój udział w wycieczce, potrącać on tydzień względnie co miesiąc pewną kwotę w celu uzyskania odpowiednich na wycieczkę funduszy. Jest wreszcie jeszcze jeden sposób, chociaż może nie zbyt łatwy, mianowicie organizacje i przedsiębiorstwa finansują same wycieczki z własnych funduszy a rozkładają uczestnikom płacenie udziałów na czas dłuższy, nawet, jeszcze po wycieczce. Ten sposób finansowania wycieczek będzie musiał być oczywiście stosowany indywidualnie, za leżnie od tego, w jakim stosunku pozostaje członek czy pracownik do organizacji wzgl. do przedsiębiorstwa.

Należałoby się jeszcze zastanowić nad tem, jakie będą koszty takiej wycieczki dla danego uczestnika. Dokładnych cyfr dzisiaj podać nie podobna, zresztą załatwić to będzie także od tego, jak kto urządzi. Tyle jest pewnem, że Ministerstwo Komunikacji przewiduje ulgi biletowe dalej idące, niż wszystkie dotychczasowe. W Poznaniu są

mym przygotowane będą przywozić i czysto utrzymane kwatery masowe w szkołach i koszarach, ceny pokoi prywatnych i w hotelach wahają się będą od 8 — 16 zł. za łóżko. Na terenach wystawy i w mieście funkcjonować będą tania kuchnie. Poczynano też wszechstronnie przygotowania, by móc skutecznie przeciwstawić się nieuzasadnionemu srubowaniu cen za artykuły pierwszej potrzeby, szczególnie za żywność. Próby wszelkiego wyzysku zwalczane będą wszystkimi możliwymi środkami prawnymi. W takich warunkach można już dzisiaj śmiało powiedzieć, że koszty wycieczek nie będą zbyt wygórowane, tak, iż każdy będzie miał możność się do nich przyłączyć.

Pozostaje powiedzieć jeszcze kilka słów o celowości tych wycieczek na Powszechną Wystawę Krajową. Nie ulega wątpliwości, że zwiedzenie wystaw kształci człowieka wszechstronnie, rozszerza jego horyzont, podnieca wrodzoną mu żądzę wiedzy. Każde przedsiębiorstwo jest najwyżej w tem zainteresowane, by najwięcej jego pracowników, zwiedziło wystawę. Sfery wytwórcze zainteresowane są w tem jeszcze z innego względu. Im więcej bowiem ludzi zwiedzi wystawę, tem bardziej wzrosnie masa konsumentów, tem bardziej rozszerzą się rynki wewnętrzne, tem bardziej wzrosnie produkcja i t. d. Kierownictwo Wystawy dąży do tego, by ona także pod względem dydaktycznym całkowicie spełniła swoje zadanie. Uruchomił się cały aparat naukowy, by Wystawa nie była tylko stadjonem, lecz stała się także akademią.

W takich warunkach konieczność

ściągnięcia jak największych mas publiczności na Powszechną Wystawę Krajową jest jasną jak na dłoni. W akcji tej winny przyjąć z pomocą Wystawie wszystkie czynniki społeczne i rządowe. Hasłem tej niechaj będzie: *Każdy obywatel polski winien zwiedzić Powszechną Wystawę Krajową w r 1929.*

APEL P. W. K.

Powszechna Wystawa Krajowa jako dzieło ogólnonarodowe nie tylko zainteresować, ale jaknajszerszą propagandą objąć winna wszystkich obywateli Rzeczypospolitej. To też na tej drodze Dyrekcja Powszechnej Wystawy Krajowej zwraca się do wszystkich instytucyj, związków i stowarzyszeń społecznych, które przewidują terminy swych zjazdów i kongresów w pierwszej połowie bież. roku, aby zechciały podać je do Wydz. Propagandy Powszechnej Wystawy Krajowej (Poznań, Grunwaldzka 22), a to celem obsłania zjazdów tych materiałem informacyjnym, dotyczącym Powszechnej Wystawy Krajowej.

Rolnictwo Polskie winno się zareprezentować godnie

na Powszechnej Wystawie Krajowej

Rolnictwo, które w kraju dzierży palmę pierwszeństwa jako zatrudniająca 74 proc. całej ludności polskiej, powinno z natury rzeczy jaknajokazalej wystąpić na P. W. K. której termin zbliża się coraz bardziej. Nieśluszne są twierdzenia, że jacyś nie interesują się w P. W. K. Stanowisko takie jest błędne, zwłaszcza o ile idzie o interesy rolnictwa jako całości. Pamiętamy wszyscy dobrze że niedawno przeszły, kiedy nasza państwowa polityka gospodarcza pomijała i lekceważyła interesy produkcji rolnej, poświęcając i podporządkowując je czy to interesom innych gałęzi wytwórczości, czy też interesom konsumpcyjnym. Obecnie stosunki te zmieniły się. Też, jakie dawniej wysuwała rolnictwo, a które mówią, że rolnictwo stanowi podstawę życia gospodarczego Polski, że rozwój produkcji rolnej jest punktem wyjścia dla rozwoju całości naszego życia gospodarczego, że rozwój eksportu rolniczego najszybciej może doprowadzić do równowagi bilansu handlowego są obecnie uznane za słuszne nie tylko w kołach rolniczych. Jeżeli

jednak chcemy, aby nasza polityka gospodarcza szła świadomie, stale i konsekwentnie po linii popierania rozwoju produkcji rolnej, to musimy doprowadzić do tego, aby też te przeniknęły do świadomości najszerszych mas zarówno na wsi, jak i w mieście. P. W. K. może się znakomicie przyczynić do osiągnięcia tego celu, ale może również oddziaływać w przeciwnym kierunku. Jeżeli rolnictwo wystąpi na wystawie w taki sposób, że każdy zwiedzający wystawę wyjdzie z przekonaniem, że produkcja rolnicza jest istotnie podstawą życia gospodarczego Polski, to dydaktyczny cel Powszechnej Wystawy Krajowej w stosunku do naszej opinii publicznej będzie osiągnięty. Natomiast jeżeli rolnictwo nie zdoła się na to, aby wziąć udział w

P. W. K. w rozmiarach odpowiadających miejscu, jakie istotnie zajmuje w naszym życiu gospodarczym, jeżeli udział rolnictwa będzie niły, to jest rzeczą neutralną, że naszy przyjeżdżający wystawę, odniosą wrażenie, że rolnictwo odgrywa drugą, lub trzeciorzędna rolę w całości naszego życia, że interesy rolnictwa nie mieszczą się w sferze najżywniejszych i najistotniejszych interesów gospodarczych państwa. — Trzeba również pamiętać o konieczności doprowadzenia do kraju dużych kapitałów, których w kraju nie posiadamy i które z zewnątrz uzyskacie możemy, jeżeli tylko wycieczkami możemy doprowadzić do kraju, zwiedzających Wystawę, wyniosła istotnie dobitną opinię o możliwościach rozwojowych naszego rolnictwa.

Dlatego koniecznością jest, żeby wiernie odzwierciedliły na P. W. K. te wielkie wysiłki, jakie zrobili rolnicy polscy w ciągu lat powojennych, żeby odzwierciedliły możliwie do tego intensywny pedantyczny podniesienie i produkcję rolniczą. Jeżeli jeden cel ten osiągnąć chcemy, to trzeba, aby te najlepsze warsztaty na wystawie reprezentowane były i to w taki sposób, aby wystawione przez nie ekspozycje dawały wymowne świadectwo ich wysokiej produktywności. Dalej P. W. K. może się stać ważnym etapem do nawiązania bezpośrednich stosunków handlowych z krajami importującymi z Polski, a pośredniczących drogich pośredników, którzy starają się często zaciąć polskie pochodzenie naszego towaru. Wszystkie powyższe względy

wskazują, że rolnictwo polskie jest w wysokim stopniu zainteresowane w P. W. K. i że zbażateliżowanie doniosłości tej wystawy i mianowicie jej obsłania może się odbyć wysoce ujemnie na interesach rolnictwa. Dlatego też obowiązkiem każdego rolnika, któremu dobro rolnictwa i całego kraju leży na sercu, jest przyczynić się do powodzenia Powszechnej Wystawy Krajowej.

Czy wszyscy rolnicy zrozumieli znaczenie P. W. K. w sposób należyty? Twierdzą, że nie. Jakkolwiek wszystkie prawie pawilony pokryte zostały zamówieniami, za wyjątkiem pawilonu łowieckiego i działu zwierzęcego, jednak szereg wybitnych rolników nie zadeklarowało swego udziału w P. W. K. Nie będę dociekał, czemu udział pod względem zamówienia metrażu nie zawsze odpowiadał renomie i tradycji danego warsztatu rolnego. Nie dziwie się kresom, gdyż ziemia nie zdołała jeszcze zupełnie odbudować zniszczonych przez pożogę wsienn warsztatów, ale istnieje szereg renomowanych gospodarstw, które jak dotychczas nie zadeklarowały jeszcze swego udziału w P. W. K.

KU UWADZE CHEMIKÓW POLSKICH.

Z racji Powszechnej Wystawy Krajowej Polskie Towarzystwo Chemiczne zwołuje do Poznania w czasie od 2 — 6 VII b. r. Wszelkopolski Zjazd Chemików, który będzie przeglądem sił naukowych, technicznych i pedagogicznych oraz dorobku twórczego chemików polskich w 10 letnim okresie odrodzonej Polski. Podczas zjazdu czynne będą 4 sekcje: 1) chemii nieorganicznej i fizycznej, 2) chemii organicznej i biologicznej, 3) technologicznej, 4) pedagogicznej.

Ze względu na doniosłość zadań i celów zjazdu, Komitet Wykonawczy zjazdu zwraca się do wszystkich chemików, pracujących na polu naukowym, technicznym i pedagogicznym z prośbą, aby zechcieli wziąć gremjalny udział w zjeździe. Członkiem zjazdu może być każdy, kto przesła do Głównego Komitetu Wykonawczego (Warszawa, Plac Techniczny, Polna 7. Polskie Towarzystwo Chemiczne) odpowiednie zgłoszenie, oraz wpłaci składkę członkowską w wysokości 15 zł.

Zgłoszenia referatów na zjazd przyjmuje Sekretariat Towarzystwa Chemicznego w ostatnim terminie do 15 lutego br.

Fragment Palacu Sztuki od strony południowej.

Konsul Meksyku w Warszawie

Raul Rodriguez - Duarte

Angielskie zagadki i tajemnice historyczne i dzisiejsze

Królowa, która była królem, kobieta, która była kapitanem, kapitan, który był damą

Dziwić się można, że sprawa kapitana Barkera...

mają do czynienia z jedną osobą. Co najciekawsze...

w tego rodzaju przykłady, jak kobiety-zołnierki...

Największą jednak sensacją byłoby, gdyby się sprawdziło...

Sensacyjna maskarada

Anglik kpt. Barker, był cztery lata oficerem marynarki...

„Matko! Każde z nas dźwiga swój ból”

— mówi bohater sensacyjnej telenoweli „Hinkemant”...

PACJENT U „LEKARZA AMERYKAŃSKIEGO”

CZESTOCHOWA, 13. 3. W Rakowie pod Częstochową...

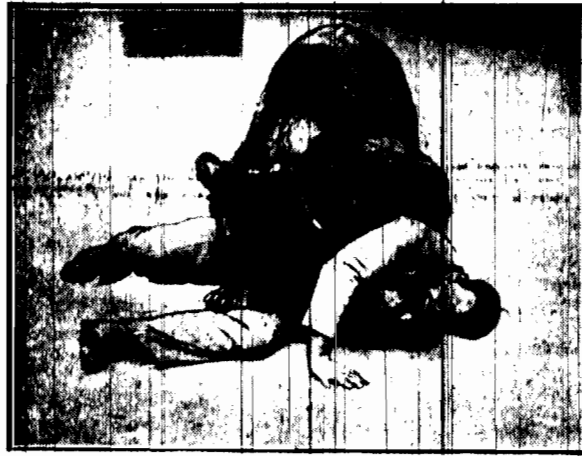
usunięcia wrzodu w sposób niesłychany. Nie mając swoich narzędzi...

Niezwykłe samobójstwo histerycznych panien w obecności młodszego siostry

DORPAT, 13. 3. — Tel. wł. — W niezwykłych okolicznościach odebrały sobie życie dwie córki...

Następnie ubrawszy się w najładniejsze suknie upudrowały się i uróżnowały...

Konkurent Zbyszka Cyganiewicza

„Mały Jim” wspaniałe szary niedźwiedź w czasie odrzonnego treningu...

Proces najpotworniejszej matki Utopiła dziecko, aby zemścić się na niewinnym mężu

Gdyby był zwołał stawiania odstraszałyby i — potępiających pomników największym zbrodniarzom...

niezwykle w szczególności w tym względzie. Obecnie rozpoczyna się jej proces...

Zuchwały rabunek w kinie Zamaskowani bandyci zbiegli samochodem

BERLIN, 13. 3. Wczoraj wieczorem po przedstawieniu 2 zamaskowanych bandytów wtargnęło do kina...

na, zrabowało zawartość kasy. Po dokonaniu rabunku bandyci zbiegli...

Smiertelne porażenie lampą elektryczną u'etą mokremi rękoma

BYTOM, 13. 3. Wśród niezwykłych okoliczności uległ porażeniu prądem elektrycznym 17-letni...

prowadzący prąd do lampy, był wdochnie źle izolowany i chłopak...

„Tak oto Warszawa opiekuje się swoją królową piękności”

MÓWI Z UZNANIEM DZIENNIK WIEDEŃSKI Prasa zagraniczna o mieszkaniu Miss Polonii

Troskliwa, serdeczna opieka. Jaką Warszawa oraz wydawnictwa „Expressu Porannego” i Kurjera...

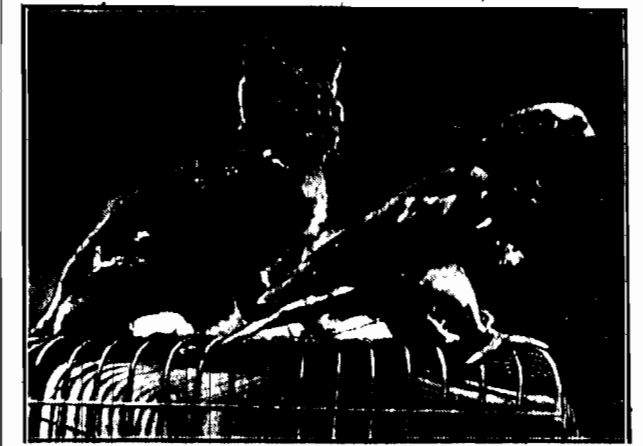
czytelnikowi, pisze: „Altruizm Miss Polonii nie pozostał bez nagrody...

Między innymi popularny dziennik wiedeński „Neues Wiener Journal” zamieszcza dłuższy artykuł...

— Tak oto — dodaje ze szczerem uznaniem autor artykułu — Warszawa opiekuje się swoją królową piękności.

— Tak oto — dodaje ze szczerem uznaniem autor artykułu — Warszawa opiekuje się swoją królową piękności.

Oryginalni przyjaciele

Kto zna odwieczną piosenkę panującą między rodem kokim i piawim, ten nie uwierzy, że między tą papugą i piękna angora istnieją wiarygodni przyjaciele.

Ohydny żonobójca skazany na 15 lat ciężkiego więzienia

WARSZAWA, 13. 3. Korrespondent naszego pisma donosi z Łodzi:

Przed sądem okręgowym stanął oskarżony o zamordowanie żony 29-letni Jan Jędrzak...

Oskarżona tłumaczyła się, że znalezione u p. Styki brylanty są prezentem ofiarowanym jej przez p. Pleckieckiego...

Przed sądem okręgowym stanął oskarżony o zamordowanie żony 29-letni Jan Jędrzak...

Dokąd pofrunął motyl brylantowy

Sensacyjny proces o zaginione klejnoty aktorki

WARSZAWA, 13. 3.

Między dwiema emerytkami teatrów warszawskich, p. Stefanią Klossowską oraz p. Marią Miller - Wojewódką...

Przedwzięty, prowadzący w tej sprawie dochodzenie, porządził poszukiwania wśród znanych poszukiwaniach wśród znanych oskarżonej...

Gdy malarz pokazał jej cenne kamienie, poszkodowana pozwała w nich ozdobe swej bransolety.

Oskarżona tłumaczyła się, że znalezione u p. Styki brylanty są prezentem ofiarowanym jej przez p. Pleckieckiego...

Przed sądem okręgowym stanął oskarżony o zamordowanie żony 29-letni Jan Jędrzak...

Złazrzyła się, że w czasie jednej z takich wizyt p. Miller - Wojewódkę została przez jakiś czas sama w pokoju...

Jakoś udawczy się między innymi do malarza p. Adama Styki, p. Klossowska dowiedziała się, że p. Miller - Wojewódkę...

Po jakimś czasie dokonano u p. Wojewódzkiej ponownej rewizji i znaleziono u niej większą ilość gotówki, nową bieliznę i wiele świeżo napisanych przedmiotów.

Przedwzięty, prowadzący w tej sprawie dochodzenie, porządził poszukiwania wśród znanych poszukiwaniach wśród znanych oskarżonej...

Przed sądem okręgowym stanął oskarżony o zamordowanie żony 29-letni Jan Jędrzak...

Następnego dnia p. Klossowska wybierając się do teatru, sięgnęła do szufladki, gdzie przechowywała biżuterię i z przerażeniem stwierdziła, że klejnoty znikły...

Przedwzięty, prowadzący w tej sprawie dochodzenie, porządził poszukiwania wśród znanych poszukiwaniach wśród znanych oskarżonej...

Przedwzięty, prowadzący w tej sprawie dochodzenie, porządził poszukiwania wśród znanych poszukiwaniach wśród znanych oskarżonej...

Przedwzięty, prowadzący w tej sprawie dochodzenie, porządził poszukiwania wśród znanych poszukiwaniach wśród znanych oskarżonej...

Przed sądem okręgowym stanął oskarżony o zamordowanie żony 29-letni Jan Jędrzak...

Przedwzięty, prowadzący w tej sprawie dochodzenie, porządził poszukiwania wśród znanych poszukiwaniach wśród znanych oskarżonej...

Przedwzięty, prowadzący w tej sprawie dochodzenie, porządził poszukiwania wśród znanych poszukiwaniach wśród znanych oskarżonej...

Przedwzięty, prowadzący w tej sprawie dochodzenie, porządził poszukiwania wśród znanych poszukiwaniach wśród znanych oskarżonej...

Przedwzięty, prowadzący w tej sprawie dochodzenie, porządził poszukiwania wśród znanych poszukiwaniach wśród znanych oskarżonej...

Przed sądem okręgowym stanął oskarżony o zamordowanie żony 29-letni Jan Jędrzak...

Przedwzięty, prowadzący w tej sprawie dochodzenie, porządził poszukiwania wśród znanych poszukiwaniach wśród znanych oskarżonej...

Przedwzięty, prowadzący w tej sprawie dochodzenie, porządził poszukiwania wśród znanych poszukiwaniach wśród znanych oskarżonej...

Przedwzięty, prowadzący w tej sprawie dochodzenie, porządził poszukiwania wśród znanych poszukiwaniach wśród znanych oskarżonej...

Przedwzięty, prowadzący w tej sprawie dochodzenie, porządził poszukiwania wśród znanych poszukiwaniach wśród znanych oskarżonej...

Przed sądem okręgowym stanął oskarżony o zamordowanie żony 29-letni Jan Jędrzak...

Przedwzięty, prowadzący w tej sprawie dochodzenie, porządził poszukiwania wśród znanych poszukiwaniach wśród znanych oskarżonej...

Przedwzięty, prowadzący w tej sprawie dochodzenie, porządził poszukiwania wśród znanych poszukiwaniach wśród znanych oskarżonej...

Przedwzięty, prowadzący w tej sprawie dochodzenie, porządził poszukiwania wśród znanych poszukiwaniach wśród znanych oskarżonej...

Przedwzięty, prowadzący w tej sprawie dochodzenie, porządził poszukiwania wśród znanych poszukiwaniach wśród znanych oskarżonej...

Przed sądem okręgowym stanął oskarżony o zamordowanie żony 29-letni Jan Jędrzak...

Powódź w Berlinie

Masy wodny, których nie sprężono na kanałach Berlina, pod wpływem odwilży doszczętnie stopniając ulicę w wielkie jeziora...

Z Zakopanego uciekają goście

Wypędzają ich topniejące śniegi

ZAKOPANE, 13. 3. Wczoraj w porze bardzo pięknej pogodzie w Zakopanem śnieg poszedł gwałtownie...

Program Uroczystości IMIENIN Marszałka Józefa Piłsudskiego.

Komitet Obchodu Imienin 1-go Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego w Białymstoku ustalił następujący program uroczystości: 17 marca o godz. 10 rano poświęcenie sztandaru Zw. Rezerwistów i b. wojskowych. O godz. 1-ej p.p. uroczysta akademja w teatrze „Palace” na której przemawiać będą: senator Gliwicz i poseł Polakiewicz, oraz koncert 42 p. p. Godz. 20 przedstawienie w teatrze „Palace” „Piosenki ułańskie” w wykonaniu zespołu Tow. Miłośników Szuki.

18 marca: udekorowanie miasta, iluminacja, godz. 19-ta capstrzyk z pochodniami przy udziale orkiestry wojskowych 10 p. ufanów, 42 p. p., 14 D. A. K., Strzelca i B.O.S.O.

19 marca: godz. 7 rano: pobudka, godz. 10 nabożeństwo w świątyniach wszystkich wyznań, godz. 11 defilada wojska, policji i organizacji. Godz. 13-17

Egzamina na czeladników zawodu piekarsko-cukiernicze go

Komisja czeladniczo-egzaminacyjna przy Urzędzie Wojewódzkim w Białymstoku, przeprowadza dziś egzamina z zawodu piekarsko-cukierniczego. Do egzaminów mają się zgłosić do lokalu cechu Rynek Kosciuszki Nr. 1-6 kandydatów.

Po zdaniu egzaminu teoretycznego i praktycznego kandydaci otrzymają świadectwa o złożeniu egzaminów na czeladnika.

bezpłatne przedstawienia w kinach dla młodzieży szkolnej i żołnierzy. Godz. 20 akademja na której będzie przemawiać senator Gaszyński, poczem nastąpi część koncertowa.

Sekcja wykonawczo-techniczna Pow. Komitetu Przeciwo-wodowego obejmuje swą akcją oprócz miasta również cały powiat. Do lokalnych komitetów (gminnych i miejskich) została rozesłana instrukcja o ustaleniu miejscowości zagrożonych oraz punktów, do których ludność ewakuowana może być przesiedlona.

W myśl instrukcji miejscowe komitety winny uświadomić ludność o grożącym niebezpieczeństwie, podać wykaz ilości zagrożonych domów, osób, inwentarza, przeprowadzić ewidencje wszelkiego sprzętu ratunkowego, zabezpieczyć środki przewożone dla ewakuowanych, wprowadzić dyżury w ciągu całej doby, ustanowić nadzór nad rzekami, powołać do akcji ratowniczej organizacje przysposobienia wojskowego, strazy pożarnych, organizacje rolnicze i społeczne i zająć się ich przeszkoleniem. Ponadto komitety otrzymają świadectwa o złożeniu egzaminów na czeladnika.

Szkoły powszechne w hołdzie MARSZAŁKOWI PIŁSUDSKIEMU.

Z okazji imienin Marszałka Józefa Piłsudskiego Inspektorat Szkolny wydał do nauczycielstwa okólnik, w którym wzywa nauczycielstwo do czynnego udziału w lokalnych komitetach obchodu.

W dniu 17 b. m. we wszystkich szkołach powszechnych będą urządzone uroczyste poranki i odczyty, zaś w dniu 19 b. m. delegacje młodzieży szkolnej od IV oddziału wzywać wzmą udział w nabożeństwie w miejscowych świątyniach swoich wyznań. Szkoły powszechne nadesła adres hołdowniczy Marszałkowi Piłsudskiemu.

O czym radzić będą ojcowie miasta?

Dziś o godz. 8 wieczorem odbędzie się posiedzenie Rady Miejskiej. Na porządku dziennym 14 spraw m. in. sprawy budżetowe oraz sprawa wprowadzenia zakazu sprzedaży napoiów alkoholowych.

Komunikat

W niedzielę dnia 10 marca br. o godz. 13-ej w sali Komisji Pohorowej przy ulicy Warszawskiej 3 odbyło się II Dorooczne Walne Zebranie Członków Koła Białostockiego Stowarzyszenia Rezerwistów i byłych Wojskowych Rzeczp. Polskiej.

Na zebraniu obecni byli przedstawiciele: Komendy Garnizonu, Magistratu, 42 p. p., Związku Strzeleckiego, Powiatowej Federacji P. Z. O. O., Związku Inwalidów, Związku Legionistów, Związku Ochotników, Zarządu Okręgowego Stowarzyszenia Rezerwistów i Bezpartyjnego Bloku Współpracy z Rządem.

Po udzieleniu absolutorium i wyrażeniu podziękowania usłupującemu Zarządowi, powołano nowy Zarząd w składzie: Prezes Koła Prof. Roman Młynski (przez aklamację), Michał Kulesza, Władysław Gryka, Edward Perkowski, Władysław Koczara, Antoni Kozik, Leon Giertner, Kazimierz Zieliński i Hake Stanisław.

Do Komisji Rewizyjnej weszli: Stefan Bryndki, Włodzimierz Gaiewski, Michał Waita-cy, Stefan Zubrzycki i Tadeusz Zinger.

Do Komisji Balotującej: P.P.: Koczara, Gruca, Gamski, Rynkiewicz, Giertner, Butkiewicz i Swienc.

Do Sądu Koleżeńkiego: P.P.: Ociepko, Wardaszkó, i Borowiec.

Na stanowisko Komendanta Powiatowego Stowarzyszenia, powołano dotychczasowego komendanta i prezesa koła, p.W. Kwiecińskiego.

Jako delegatów na Zjazd Okręgowy i Zjazd w Warszawie wybrano panów: Kwiecińskiego, Młynskiego i Kuleszę.

Walne Zebranie między innymi powzięło następującą uchwałę.

„Rezerwiści i byli Wojskowi Koła Białostockiego Stowarzyszenia Rezerwistów, dalecy od wszelkiej polityki, oświadcza, że walczyć za Ojczyznę pragnęli widzieć ją silną, a obywateli jej szczęśliwymi, i dlatego też stwierdzają, że potęgę i dobrobyt Ojczyzny zapewni tylko silna władza Prezydenta Państwa”.

Zebrani wysłali depeszę hołdownicza do Pana Prezydenta Rzeczypospolitej, oraz polecili nowemu Zarządowi z okazji imienin Pana Marszałka Józefa Piłsudskiego wysłać depeszę tej treści:

„Wierni jak zawsze, w dniu Twoich Imienin, zasłamy ci Komendancie wyraz hołdu i postużenstwa. Zwi i rozkazuj!”.

Po wznesieniu okrzyku „Niech żyje” na cześć Pana Marszałka Józefa Piłsudskiego i odspiewaniu „Roty”, przewodniczący zebrania zamknął.

Przewodniczył na zebraniu Prezes Powiatowej Federacji P. Z. O. O. p. Wład Smeżko.

P. Kwieciński

PRYGOTOWANIA DO ODPARCIA KLĘSKI POWODZI.

Zabezpieczenie mostów na drogach państwowych i samorządowych przeprowadza Zarząd Drogowy łącznie ze szwadronem pionierów I dywizji kawalerji.

Dzięki zarządzeniu p. naczelnika zarządu technicznego telegrafu i telefonu inż. Guminińskiego, sieć telefoniczna w powiecie zostanie znacznie powiększona przez ustawie-

nie dodatkowych aparatów w pobliżu miejsc zagrożonych.

W wyniku badań komisji technicznej ustalono, że zagrożone są miejscowości w 9 gminach i domy nisko położone w 3-ch miastach.

Do najczęściej zagrożonych należą wieś: Giełczyn, Brzeziny, Łaskowiec, Kleszcze, położone w klinie pomiędzy Narwią i Biebrzą, wieś Tatary koło Tykocina i wieś: Ruszczyca, Rogówek, Rogowo, Pańki, Kruszewo, Izbyssze, Bacuły w gm. Choroszcz, oraz Uhowo nad Narwią w gm. Juchnowiec.

Sekcja techniczna będzie informowana o podnoszeniu się wód w górze rzek i ze swej strony alarmować będzie komitety miejscowości, w stronę których kieruje się powódź.

W okresie powodzi również w Starostwie urządzone będą dyżury w ciągu całej doby bez przerwy. Numer telefonu Komitetu w Białymstoku 9-21.

Ból głowy
jest częstą udręką kobiet.
Skutecznym środkiem są
wówczas
tabletki Aspirin,
które niezawodnie i szybko
uśmierniają ból. Należy je
załamać zawsze mieć przy sobie.

Cena
6 szt. zł. 1,05 — 20 szt. zł. 2,55.

Do nabycia w aptekach.

Zebranie delegatów Kół L. O. P. P.

W niedzielę 10 b. m. odbyło się zebranie walne delegatów L.O.P.P. powiatu Białostockiego. Zajął zebranie przewodniczący Komitetu Powiatowego L.O.P.P. p. dyr. Juliusz Korzeń.

Do prowadzenia obrad wybrano p. Walcharza, na sekretarza p. Dąbrowskiego.

Sprawozdanie za rok 1928 złożył p. Korzeń, protokół Komisji Rewizyjnej odczytał p. Homan.

Sprawozdanie przyjęło jednogłośnie, Zarządowi udzielono absolutorium i wyrażono podziękowanie za wydaną pracę.

Zaznajomiono się następnie z programem działalności Komitetu na r. 1929 oraz preliminarzem budżetowym.

Skład Zarządu Komitetu Powiatowego ustalono w sposób następujący: prezes p. Starosta K. Siedlecki, członkowie pp.: J. Korzeń, St. Homan, K. Kosiński, S. Wejnreich i K. Żurkowski, zastępcy pp.: M. Chrzastowski i W. Bubyk.

Do Komisji Rewizyjnej wchodzi pp.: L. Barucki, M. Kiedrzyński i M. Kulesza oraz zastępcy pp.: Sudnikówna i Skrzędziewski.

Dłuższą dyskusję wywołały wnioski zgłoszone przez prezesa Koła Nr. 1 p. St. Dąbrowskiego w sprawie budowy lotniska oraz schronów w Białymstoku.

Pierwsze posiedzenie Zarządu Komitetu odbędzie się w piątek 15 b.m. o godz. 6 pp. dze administracyjnej.

Nowe cenniki nabywać można w biurze S.K.P. w godz. od 10 do 14-ej codziennie.

Handel przedświąteczny.

Wzorem lat ubiegłych Stow. Kupców Pol. łącznie z Związkiem Kupców Żydowskich wystąpiło do Pana Wojewody z prośbą o przedłużenie godzin handlu w ostatnim tygodniu przed Wielkanocą do godz. 21 w dn. od 25 do 29 bm. włącznie.

Co to będzie!.. co to będzie!

Przypominamy wszystkim „mamusiom”, że w niedzielę 17 bm. w dolnych salach Województwa odbędzie się zabawa dla dzieci, urządzona staraniem Koła Przyjaciół „Domu Dziecka” pod protektoratem p. Wojewodziny Marii Kirstowej.

Wjeście tylko za zaproszeniami - adresy pań u których można otrzymać zaproszenia były podane w „Dzienniku”.

Odczyt pośła Polakiewicza.

W dniu 10 b. m. w sali kina „Polonia” w Wolkowysku, odbył się odczyt dla Polakiewiczza, pośła na sejm p. t. „Zma-

KOMUNIKAT.

Do dzisiejszego numeru naszego pisma dołączamy nowy dodatek o PKW., której otwarcie nastąpi nieodwołalnie dnia 16 maja roku bieżącego.

KOMUNIKAT.

12-go marca 1929 r. w 6-stym dniu ciągnięcia 5-ej kl. 18-ej Lot. Państw. padła wygrana zł. 5.000 na Nr. 15642 w tysięcznej szczęśliwej kolekturze Z. Cukierniana, R-k Kosciuszki nr. 9. W tej samej kolekturze padły: zł. 15.000, na Nr. 56682 w II-ej kl. 18-ej Państw. Lot., zł. 15.000 na Nr. 53253 w V kl. 17-ej P. Lot., zł. 5000 na Nr. 60100 w V kl. 16-ej Państw. Lot. oraz dużo mniejszych wygranych.

Nasze hasło!!!
Wykwintny towar
Solidna obsługa
Szybki cenyl

Wisznia i Ochrymski
Białystok,
Sienkiewicza Nr. 1, tel. 9-12.

Potezny dramat ludzkich namiętności, szalu, miłości i zmysłow
W rolach głównych

**LARS HANSON,
GINA MANES**

Nowe cenniki kolonjalno-spożywcze.

Biuro Stow. Kupców Pol. (ul. Legionowa nr. 11) niniejszem podaje do wiadomości członkom Sekcji kol.-spoz. o wyszciu nowych cenników Nr. 12 z dn. 14 bm.

Wszyscy zainteresowani winni się zaopatrzyć w cenniki do dn. 16 bm., po tym bowiem terminie nieposiadający obecnie obowiązujących cenników kol.-spoz. mogą być ukarani w drodze administracyjnej.

Dr. Neumark
Choroby weneryczne, skórne i moczołojowe.
Przyjmuje od godz. 10-12 i od 3-8 w Białystoku, ul. Kilińskiego 11.
Telefon Nr. 6-06

APOLLO Dziel sensacja.
Początek 6³⁰, 8³⁰, 10³⁰ w.

Rewelacyjny film produkcji europejskiej podług słynnego dzieła niesmiertelnego

A. Strindberga **SZAL**

Dziś Uroczysta Premjera
Początek 6³⁰, 8³⁰, 10³⁰ w.

FILMU, STANOWIĄCEGO CHŁUBĘ POLSKIEJ PRODUKCJI FILMOWEJ.

Najwybitniejszy utwór dramatyczny

STEFANA ŻEROMSKIEGO

PONAD SNIEG

Dramat serc w dziesięciu aktach.

W rolach głównych chluba aktorstwa polskiego.

STEFAN JARACZ
Zofja Koreywo, M. Cybulski, S. Wysocka

Straszna powódź. Powstanie chłopów. Napad bolszewicki. Przekleństwo matki

NASIONA DOBOROWEJ JAKOŃSKI

CEBULKI
I KLACZA KWIATOWE oraz
NARZĘDZIA OGRODNICZE

Hodowla i Skład Nasion

BRACIA HOSER
w Warszawie, ul. Jerozolimka 45. Telefon 5-81.
Prima intylice od 1818 rocz.

KOLORYT
BARWNIKI
DO
DOMOWEGO FARBOWANIA WZSZELAKICH
TKANIN

Dr. Aleksander Gurwicz
Specjalność
choroby skórne, weneryczne i moczołojowe
Przyjmuje od godz. 9-11 i od 4-8 w Białystoku, Lipowa 17, Tel. 6-40

Pokoju mieszkanie w Warszawie przy ul. Chłodkiej 10, tel. 10-10-10, czyni Oferty do Administracji

poszukuje się po-... Zgłoszenie do Administracji „Dziennika Białostockiego”

Sprzedaje się... z... w...

Kupię... w...

ogłoszenia drobne

Cheść otrzyma... w...

Lekcy... w...

Zgłoszenie... w...

Zgłoszenie... w...

Ważne dla Rolników:... w...

Popierajcie L.O.P.P.

Popieraj LOPP